

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

výsledky soutěže o podporu z Fondu rozvoje MU nejsou pro Filozofickou fakultu příliš povzbudivé. Jde o stav trvající již druhým rokem a zasahující nikoliv pouze naši fakultu, ale všechny humanitní obory MU, tu s větším, tu s menším výkyvem úspěšnosti. Dovolte proto, abych Vám v rámci snahy po zlepšení pověsti FF v rámci tohoto projektového rámce poskytl několik informací k procesu hodnocení a několik doporučení v čem a jak dosáhnout zlepšení.

Proces hodnocení:

Každý projektový návrh nejprve posuzuje vedení příslušné fakulty a může označit ty, které vnímá jako vadné, pro chod a rozvoj fakulty kontraproduktivní apod. V minulosti vedení FF k tomuto kroku nesáhlo. Vedení fakulty také označuje projekty, které považuje pro rozvoj za prioritní, jde obvykle asi o 30% návrhů. Následuje rozdělení projektů losem týmu hodnotitelů, sestaveného z členů vedení MU, zástupců akademického senátu MU a proděkanů, a to tak, aby nedošlo ke střetu zájmů. Reálně tedy projekty navržené FF hodnotí velmi často (ale nikoliv výlučně) osoby s ne-humanitním vzděláním a s pouze rámcovou orientací v našich oborech. Každému projektu jsou přiděleni dva hodnotitelé + priorita fakulty. Hodnotitel se vyjadřuje ve třech kategoriích „doporučeno“, „ke zvážení“, „nedoporučeno“. Pokud je projektu přiděleno jedno hodnocení „nedoporučeno“, jeho šance na financování se blíží nule.

Proces hodnocení byl opakovaně podrobován kritice a vedení MU zvažuje u reformních kroků různá pro a proti. Nelze ovšem očekávat, že by byla soutěž nějakým způsobem zcela rozdělena na část humanitní a ne-humanitní, úvahy směřují spíše směrem k otevření větší míry debaty mezi hodnotiteli, ke zvážení hodnoty označení „prioritní projekt fakulty“ aj.

Problémem humanitních oborů již druhým rokem je, že dílem z neznalosti procesu hodnocení, dílem z podcenění soutěže o relativně menší prostředky ve srovnání s jinými výzvami, a dílem z nezodpovědnosti a nedochvilnosti celková kultura projektových návrhů vykazuje poněkud nižší úroveň, než u projektů přírodovědných a v poslední době zvláště lékařských oborů. Je třeba velmi zvážit skutečnost, že část hodnotitelů s ohledem na své vzdělání a specializaci řadě projektů, k nimž se mají vyjádřit, ve všech důsledcích a kontextech příliš nerozumí a přidržuje se proto tzv. základních kognitivních znaků, někdy v podstatě formalit, zjevných logických souvislostí či nesouvislostí a celkové kultury projektového návrhu.

V čem jsou hlavní problémy návrhů příštích z FF z pohledu hodnotitelů:

- 1) Chybí jednoznačné, silné a sebevědomé sdělení, v čem projekt v případě realizace podstatnou měrou zlepšuje úroveň studia na FF, resp. oboru. U části projektů byly vyjadřovány pochyby v tom smyslu, zda navrhovatel o podporu projektu skutečně stojí, zda nebyl k podání návrhu nějakým způsobem ponouknut např. nadřízenými pracovníky, aniž by byl o potřebě podání návrhu a realizaci jeho cílů sám přesvědčen.
- 2) Projekt obsahuje stylistické vady, překlepy a dokonce pravopisné chyby.
- 3) Rozpočet projektu není pevně a účelně provázán s návrhovou částí. Jde tu o patrně nejčastější a nejvíce provokující chybu. Je nutné důkladné položkové zdůvodnění nákladů, kalkulace jednotkové ceny, s krajní přísností je nahlíženo cestovné a jeho nezbytnost pro

projekt. Velmi provokující je nákup elektroniky, otázkou je přiměřenost odměny externistům, také zde je třeba počítat se značnou kritičností hodnotitelů, byť zde nebylo definováno nějaké jednoznačné vodítko. Rozpočet by měl být vhodně strukturován také graficky.

- 4) Kontroverze vyvolává otázka udržitelnosti projektu. Zadávací dokumentace sice opět nehovoří zcela přesně, ale část hodnotitelů na toto hledisko kladla velký důraz a pochybovala o kvalitě projektů, které téma jednoznačně nespecifikovaly.

Přeji těm, kteří byli v soutěži úspěšní, při plnění grantů mnoho zdaru.

Ostatním přeji více úspěchu v dalším kole výzvy a upozorňuji, že důkladné zvážení termínů je důležitým předpokladem zdaru, vždyť asi 90% návrhů bylo na odd. VaV dodáno v posledních 2-3 dnech před uzávěrkou příjmu. Jakákoliv podrobnější kontrola nebo debata o možnosti zlepšení návrhu je pak v těchto mantinelech stěží možná. Nabízím také variantu osobního přehlednutí celého návrhu, avšak s minimálně týdenním předstihem před uzávěrkou a po předchozí domluvě.

O vývoji standardů hodnocení si Vás dovolím informovat znovu při další projektové výzvě, tj. přibližně v září 2015.

V Brně dne 17. prosince 2014

doc. Mgr. Lukáš Fasora, Ph.D.

proděkan FF pro výzkum a rozvoj